

Byggnadsminnesförklaring jämlikt lagen om byggnadsminnen (1960:690, senaste lydelsen 1976:440) Länsmansgården, fastigheten Åsele 2:100, Åsele samhälle och kommun (3 bilagor)

I skrivelse till länsstyrelsen den 29 februari 1978 har Åsele kommun väckt fråga om byggnadsminnesförklaring av rubricerade byggnad. Samråd i ärendet har skett med riksantikvarieämbetet. De till beslutet hörande skyddsföreskrifterna har utarbetats i samförstånd med företrädare för Åsele kommun.

Byggnadsminnesförklaringen avses omfatta dels huvudbyggnaden markerad som nr 1 på bifogat utdrag ur gällande stadsplan, dels en timmerbod, markerad som nr 2.

Länsmansgården ligger på mark som ursprungligen tillhörde fastigheten Skolbordet i Åsele. Ungefär på samma plats låg Åsele lappskola, där undervisning bedrevs mellan 1732 - ca 1820. Enligt uppgift har nuvarande manbyggnad uppförts vid 1800-talets mitt av kronolänsman och skolkateketen Jacob Nordenstam, som även står som ägare vid tiden för laga skifte 1882.

Byggnaden har herrgårdsliknande karaktär. Den är uppförd av timmer i två våningar och har valmat tak. Till det yttre visar den släktskap med borgarnas hus i 1800-talets norrländska städer.

Boden är en dubbelbod, timrad och rödfärgad. Den är den enda kvarvarande av de ursprungliga uthusbyggnaderna och flyttades till sin nuvarande plats i samband med omläggningen av Brogatan.

Byggnaderna ligger i ett framträdande läge vid älven i en trädgård med stora träd.

I de kyrkplatser i Lappmarken som under 1800-talet utvecklades till mer permanenta samhällen utgjorde tjänstemännens boställen en byggnadskategori som markant avvek från övrig bebyggelse. Dels var de till volymen större än kyrkplatsens kyrkstugor och andra hus, dels hade de en mer stadsmässig

1978-08-28

11.392-473-78

prägel när det gällde takform fönsterform, paneltyp och färgsättning. Länsmansgården i Åsele är ett sällsynt väl bevarat exempel på ett sådant tjänstemannaboställe. Såväl manbyggnaden som boden har bibehållit ett ålderdomligt utseende. Gården är upptagen i läns museets kulturhistoriska bebyggelseinventering i Åsele samhälle 1977.

Länsstyrelsen förklarar jämlikt 1 § lagen om byggnadsminnen byggnaderna för byggnadsminnen. I samband därmed meddelar länsstyrelsen, jämlikt 2 § samma lag, följande skydds-föreskrifter.

Skyddade delar

1. Byggnaderna får inte rivras eller flyttas. Dock må om så finnes lämpligt bodens läge justeras.
2. Byggnaderna får inte till det yttre ombyggas eller förändras.
3. Manbyggnadens stomme och äldre inredningsdetaljer skall bevaras. Stenkällaren under huset samt den oinredda vinden får icke förändras.

Underhåll

Underhållsåtgärder som berör byggnadernas exteriör skall utföras på sådant sätt att den ålderdomliga karaktären bibehålles. Samråd beträffande färgsättning och material skall ske med länsstyrelsen.

Övrigt

1. Tomten får inte ytterligare bebyggas eller bli föremål för annan väsentlig ändring.
2. Tomten skall hållas i sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.
3. Strandzonen framför tomten skall hållas fri från skymmande träd och buskar.

Om skyldighet att underhålla byggnad finns i övrigt stadgat i 50 § byggnadsstadgan.

Dispens

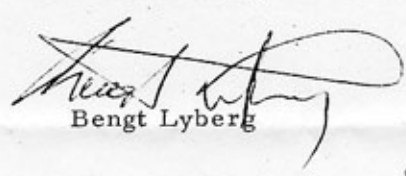
Länsstyrelsen kan enligt 3 § byggnadsminneslagen lämna dispens från skyddsföreskrifter "om ändringen finnes nödvändig för att byggnaden skall vara till nytta eller eljest kan anses påkallad av särskilda skäl...". För Länsmans-

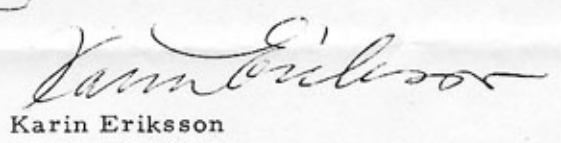
gårdens del kan detta bli aktuellt dels för en ny garagebyggnad på tomten, dels för en rekonstruktion av en förstukvist framför ingången till huvudbyggnaden. Till ansökan om ändring skall fogas ritning och arbetsbeskrivning och arbetet skall ske under antikvarisk kontroll (förordning den 9 december 1960 om byggnadsminnen 1960:961, senaste lydelse 1976:441).

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten, se bilaga (formulär 2).

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Bengt Lyberg jämte ledamöterna Bert Ove Bäckman, Erik Eriksson, Bertil Hellgren, Sigvard Larsson, Yngve Lauritz, Sverker Lundberg, Karl-Erik Lundström, Hilding Lövbom, Jan-Ivan Nilsson, Hagar Normark, Torsten W Persson, Carl Schmidt och Allan Sjöström.

I den slutliga handläggningen deltog även tf förste länsassessor Ruth Burgman, länsantikvarie Karin Eriksson, föredragande, länsråd Harry Forsell och länsarkitekt Märt Saarm.

Bengt Lyberg

Karin Eriksson

Bilagor

- Besvärshänvisning
- Utdrag ur gällande stadsplan
- Kopior av inventeringsblanketter

Kopia till

- inskrivningsdomaren (rek + mb)
- byggnadsnämnden (rek + mb)
- riksantikvarieämbetet och statens historiska museer för eventuellt överklagande (rek + mb)
- riksantikvarieämbetet, byggnadsminnesregistret
- kammarrätten i Sundsvall för laga kraft
- läns museet
- kulturnämnden
- planenheten
- juridiska enheten
- länsantikvarien
- styrelsens ledamöter och suppleanter (35)

ANDENS I ÅSELE KOMMUN
123

TILLHÖR KOMMUNFULLMÄKTIGE I ÅSELE KOMMUN
BESLUT 1974-04-19 § 99

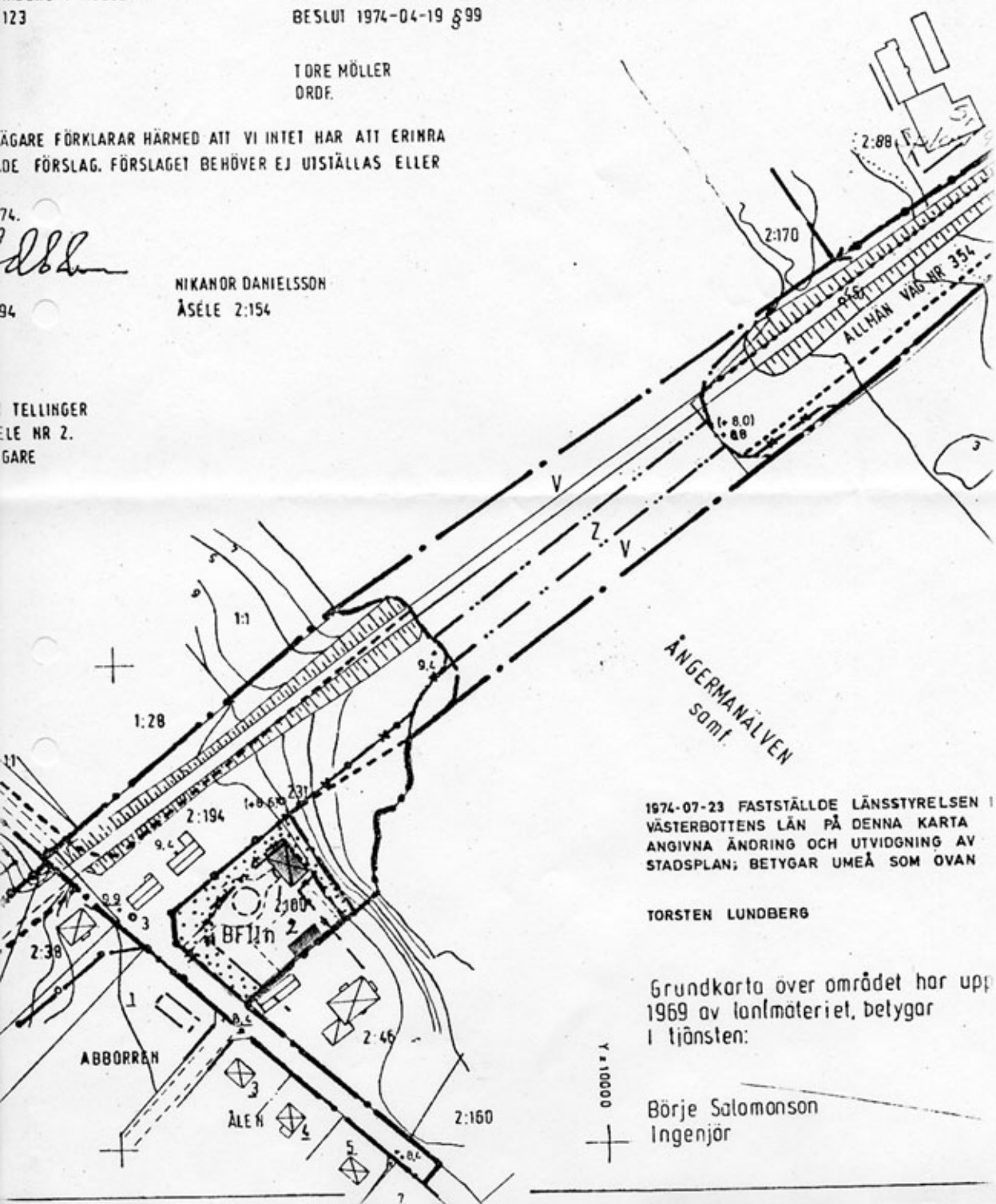
TÖRE MÖLLER
DRÖF.

ÄGARE FÖRKLARAR HÄRMEDE ATT VI INTE HAR ATT ERINRA
DE FÖRSLAG. FÖRSLAGET BEHÖVER EJ USTÄLLAS ELLER

74.
dbh
94

NIKANOR DANIELSSON
ÅSELE 2:154

TELLINGER
ELE NR 2.
GARE

1974-07-23 FASTSTÄLLDE LÄNSSTYRELSEN I
VÄSTERBOTTENS LÄN PÅ DENNA KARTA
ANGIVNA ÄNDRING OCH UTVIDGNING AV
STADSPLAN; BETYGAR UMEÅ SOM OVAN

TORSTEN LUNDBERG

Grundkarta över området har upp
1969 av lantmäteriet, betygar
i tjänsten:

Börje Salomonson
Ingenjör